

Julius Mattssons skannade skrifter och minnesanteckningar- 14 kapitel.

Julius Mattsson

Ida Jönsdotter

Julius Mattsson föddes 1875 och blev 78 år. Han gifte sig med **Ida Jönsdotter** men de fick inga egna barn. Däremot adopterade de en brorson, Einar, min far som på sommarloven vistades på gården tillsammans med sina syskon. Han trivdes så bra på gården att han höll sig undan då syskonen efter sommarlovet skulle inställa sig vid Hemsjö järnvägsstation för vidare transport till Stockholm. De fick åka utan honom. Han var då i tioårsåldern.

Tillbaka till Julius Mattsson. Redan vid 16 års ålder gick hans fader bort och han fick därför tidigt ta ansvar för skötseln av gården i Öjamåla. Möjlighet att köpa gården av sin moder fick han först år 1900. Han drev jord- och skogsbruk men jordbruket var det primära. Med tiden fick han utmärkelser för god djurhållning.

Han drev även en mindre sågverksrörelse vid Mörrumsån tillsammans med två kompanjoner som han efterhand löste ut och startade sedan upp en ny verksamhet. Detta var ett modernare såghus som hade ramsåg och kantverk och även detta såg låg vid Mörrumsån, lite längre norrut än den förra. Kraften kom från ett stort vattenhjul. Efter några år blev han nödgad att lägga ned verksamheten då Hemsjö Kraft AB planerade att dämna upp ån mittför hans såg vilket påverkade vattenflödet. Julius flyttade då verksamheten upp till sin gård och nu kunde han driva allt med elektricitet. Detta skedde 1910-15. Han var framsynt och tidig att ta till sig ny teknik. T.ex. skaffade han stenkross då han insåg att bra vägar var viktiga. Nu kunde han bidra med makadam vid vägbyggnation. Likaså inköpte han eldrivna maskiner såsom såg, tröska, kvarn och spånhyvel.

Med tiden blev han alltmer engagerad i olika föreningar och kommunala sammanhang. Han var ordförande i pensionsnämnd, medlem i skolrådet, taxeringsnämnd och fattigvårdsstyrelse samt satt i ett otal kommittéer, särskilt byggnadsfrågor intresserade honom. I den frivilliga skytterörelsen var han en flitig deltagare och samtidigt en erkänt god skytt vilket han hade god nytta av då han utövade sin stora passion- jakt. Annars var skog och skogsbruk hans stora intresse där han särskilt vurmade för den prima Blekingska furan. Vidare insåg han att det vore värdefullt för framtida generationer att hans iakttagelser och erfarenheter nedtecknades för framtiden. Han släktforskade och kom fram till att gården varit i hans släkts ägo sedan 1702 då den köptes loss från kronan av en Carl Störjesson. Ägare till gården kunde han spåra ytterligare en generation tillbaka till 1658 och brukarna av gården då var två bröder, Störje och Bengt Börjesson som innehade gården med åborätt. Störje var far till Carl Störjesson.

Julius Mattsson var känd som en småfolkets man som gärna och ofta förde deras talan i olika sammanhang.

Ända fram till 1952 var han aktiv och företrädde bybornas intressen gentemot Sydsvenska Kraft som då hade långt framskridna planer på att bygga en stor fördämning i Härnäs. Han verkade då för att tillvarata bybornas intressen i vägfrågor.

Bilagor, se länkar:

För den intresserade är rubrikerna på Julius Mattssons minnesanteckningar följande:

- 1 Anteckningar om skogsskiftet
- 2 Regler för att främja kärnfurans uppkomst
- 3 Brunröta i gran
- 4 Skadegörare å skogen
- 5 Om kolning och tjärbränning
- 6 Hur ett svedjeland bäst borde skötas enligt vad de gamle lärde
- 7 Jordbruksskötsel och levnadsförhållanden förr och nu i Öjamåla by
- 8 En skola för 60-70 år sedan
- 9 Skog
- 10 Linberedning
- 11 Anteckningar om jakt och vad jag själv minns därav
- 12 Skogsmården
- 13 Minnen från fiske
- 14 Några anteckningar över forna berättelser och tilldragelser

Öjamåla i augusti 2017

Lars Berg